

เปรียบเทียบความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาค: อาเซียน - ญี่ปุ่น

A Comparison of Synchronicity of Macroeconomic Variables: ASEAN - Japan

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชานนรงค์ ชัยพัฒน์
- สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ
- คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
- **Assistant Professor Channarong Chaiphath**
- Department of Business Economics
- School of Economics, Bangkok University
- E-mail: channarong.c@bu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน จำนวน 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และประเทศไทย รวมกับประเทศญี่ปุ่น โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลา ระหว่างปี 2523-2553 รวมทั้งหมด 31 ปี ซึ่งได้จากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ และธนาคารโลก เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า ตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับประเทศญี่ปุ่น มีความสอดคล้องกันในเรื่องอัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่แท้จริง ระดับการเปิดประเทศ และอัตราเงินเฟ้อ ส่วนตัวแปรที่มีความสอดคล้องกันต่ำ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงค่าเงินสกุลท้องถิ่นต่อ 1 หน่วยดอลลาร์สหรัฐ และอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง เมื่อพิจารณาเป็นรายประเทศ พบว่า ประเทศที่มีความสอดคล้องกันของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาค ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย ประเทศสิงคโปร์ ประเทศไทย และประเทศญี่ปุ่น ส่วนประเทศที่มีความสอดคล้องกันต่ำ คือ ประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อเปรียบเทียบความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคระหว่างอาเซียน และ

อาเซียนรวมกับประเทศญี่ปุ่น พบว่า ความสอดคล้องของตัวแปรทางเศรษฐกิจใกล้เคียงกัน ดังนั้นอาเซียนควรให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มภายในประเทศสมาชิก และมีระบบกลไกการดำเนินงานทางด้านเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกร่วมกัน เพื่อที่จะสามารถพัฒนาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเป็นการใช้เงินตราสกุลร่วมกันในอนาคต

คำสำคัญ: ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อาเซียน-ญี่ปุ่น

Abstract

This research aimed at comparing synchronicity of macroeconomic variables among five ASEAN countries comprising Indonesia, Malaysia, the Philippines, Singapore, Thailand and Japan, by using secondary time-series data from 1980-2010, totaling 31 years. Data were collected from the International Monetary Fund (IMF) and the World Bank and analyzed by Pearson Correlation Coefficient. The result reveals that there was synchronicity in macroeconomic variables among ASEAN members and Japan in terms of real GDP growth, degrees of openness and inflation rate, while the variables which had low synchronicity were the change of local currency per USD and real interest rates. When considering each country, it was found that Indonesia, Malaysia, Singapore, Thailand and Japan were countries having synchronicity of economic variables. However, the Philippines had low synchronicity. In addition, ASEAN and ASEAN plus Japan had similar synchronicity of macroeconomic variables. Therefore, ASEAN should place a high level of importance on the unity of country members, and have a mutual economic management mechanism in order to develop an economic integration as a common currency area in the future.

Keywords: ASEAN Economic Community, Japan-ASEAN

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ (Economic Integration) เป็นการรวมกลุ่มของประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกันตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไปตกลงนำระบบเศรษฐกิจของตนมาเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน และมีกระบวนการที่จะยกเลิกข้อจำกัด ระเบียบวิธีปฏิบัติทางการค้า หรือกระบวนการชำระเงินระหว่างประเทศของประเทศที่มีการรวมกลุ่มกัน โดยแบ่งลักษณะการรวมกลุ่มกันออกเป็นหลายระดับ เช่น เขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area: AFTA) ประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (European Economic Community: EEC) หรือสหภาพยุโรป (European Union: EU) ทั้งนี้ เป็นการเพิ่มมูลค่าทางการค้าระหว่างกัน เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม และเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจหรืออำนาจต่อรองทางด้านเศรษฐกิจในเวทีการค้าโลก จะเห็นว่าการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเกิดขึ้น

สำหรับอาเซียน (Association of Southeast Asian Nations: ASEAN) นั้นจะรวมกันเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community: AC) โดยเฉพาะในปี 2558 มีเป้าหมายที่จะรวมเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวมตัวกันเป็นตลาดเดียว (Single Market) คือ สามารถเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิต สินค้า บริการ และแรงงานได้อย่างเสรีภายในประเทศสมาชิกอาเซียน (ASEAN, 2008) ซึ่งจะมีผลทำให้มูลค่าการค้าระหว่างกันภายในอาเซียนสูงขึ้น และอาจจะพัฒนาการรวมกลุ่มต่อไปเป็นสหภาพอาเซียน (ASEAN Union: AU) คือ การใช้เงินตราสกุลร่วมกัน เพื่ออำนวยความสะดวกในการค้าขายระหว่างกันภายในกลุ่มอาเซียน และ

จะยังทำให้มูลค่าการค้าภายในกลุ่มเพิ่มสูงยิ่งขึ้นไปอีก นอกจากนี้ อาเซียนยังมีความสัมพันธ์กับประเทศญี่ปุ่นมานานแล้ว มูลค่าการค้าและการลงทุนระหว่างอาเซียนและประเทศญี่ปุ่นมีสัดส่วนอยู่ในลำดับต้น ๆ และอาเซียนยังมีกรอบความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น (ASEAN-Japan Comprehensive Economic Partnership: AJCEP) เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนไปสู่การเปิดเสรีทางการค้า การลงทุน และการบริการ ซึ่งจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจทั้งของอาเซียนและประเทศญี่ปุ่น นอกจากนี้ ความตกลงนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะนำไปสู่การจัดตั้งเขตการค้าเสรีในระดับภูมิภาค คือ อาเซียน+3 และอาเซียน+6 (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2551) ทั้งนี้ พบว่า เศรษฐกิจของประเทศไทยจะได้รับผลประโยชน์จากกรอบความตกลงนี้มากกว่าประเทศญี่ปุ่น (สมชาย หาญหิรัญ, 2554: 20) ในขณะเดียวกันสินค้าที่สำคัญบางชนิด เช่น ข้าว ประเทศไทยจะเสียเปรียบเพราะต้นทุนการผลิตต่ำกว่าใครสูงกว่าหลายประเทศในอาเซียน (อิทธิ พิศาลวานิช, 2554: 167) ในขณะที่การรวมกลุ่มโดยใช้เงินตราสกุลร่วมกัน และการกำหนดนโยบายการเงินและนโยบายการคลังชุดเดียวกันนั้น ตามทฤษฎีอาณาเขตเงินตราที่เหมาะสม (Optimum Currency Area: OCA) (Mundell, 1961) กล่าวไว้ว่าประเทศที่จะใช้เงินตราสกุลร่วมกัน มีเงื่อนไขจำเป็นที่จะต้องมาก่อนเข้าร่วมอาณาเขตเงินตราที่เหมาะสม คือ ความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาค ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจว่าตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคของประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศญี่ปุ่นมีความสอดคล้องกันอย่างไร มีความเป็นไปได้และข้อจำกัดมากน้อยอย่างไรในการใช้เงินตราสกุลร่วมกัน หรือการรวมกลุ่มทางการเงินในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศสมาชิกอาเซียนรวมกับประเทศญี่ปุ่น
2. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการเข้าร่วมอาณาเขตเงินตราสกุลเดียวกันของประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศญี่ปุ่นในอนาคต

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีอาณาเขตเงินตราที่เหมาะสม (Optimum Currency Area: OCA) ที่เสนอโดย R.A. Mundell (1961) R.I. McKinnon (1963) และ P. Kenen (1969) คือ อาณาเขตที่เหมาะสมต่อการใช้เงินตราสกุลเดียวกันหรือตรึงค่าเงินไว้ด้วยกัน โดยกำหนดเกี่ยวกับเงื่อนไขที่จำเป็นต้องมีก่อนเข้าร่วมอาณาเขตเงินตราที่เหมาะสม (Precondition Approach) คือ จะต้องมีความสอดคล้องกันของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคของประเทศที่จะเข้าร่วมอาณาเขตเงินตราที่เหมาะสม (OCA) ดังนี้

1. ระดับการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิต (Degree of Factor Mobility)

ประเทศที่อยู่ในอาณาเขตเงินตราเดียวกันได้จะต้องมีการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตในระดับสูงหรือการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตเป็นไปอย่างเสรีในกลุ่มประเทศที่จะใช้เงินตราร่วมกัน (Mundell, 1961) เพื่อช่วยแก้ปัญหาอุปสงค์ในสินค้าที่ไม่เท่ากันของแต่ละประเทศ กล่าวคือ เมื่อประเทศใดประเทศหนึ่งเกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ในสินค้าที่ประเทศเคยผลิตไปสู่สินค้าที่ประเทศสมาชิกอีกประเทศผลิต ภายใต้กฎของ OCA ประเทศที่เกิดปัญหาจะสามารถต่อสู้กับระบบเศรษฐกิจที่มีการ

จ้างงานลดลงได้เมื่อการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตมีระดับสูงหรือเป็นไปอย่างเสรี โดยไม่ต้องอาศัยการปรับตัวของอัตราแลกเปลี่ยน

2. ระดับการเปิดประเทศ (Degree of Openness)

ระดับการเปิดประเทศโดยพิจารณาจากอัตราส่วนของสินค้าที่ค้าขายกันระหว่างประเทศ (Tradable Goods) ต่อสินค้าที่ไม่สามารถค้าขายระหว่างประเทศ (Non-tradable Goods) โดยประเทศใดประเทศหนึ่งเมื่อมีสัดส่วนของสินค้าที่ค้าขายระหว่างประเทศได้อยู่ในระดับสูง แสดงว่าประเทศนั้นมีระดับการเปิดประเทศสูง (McKinnon, 1963) การใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบยืดหยุ่นเพื่อปรับการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดจะทำให้ระดับราคาสินค้าภายในประเทศเกิดความผันผวนอย่างมาก ประเทศเหล่านี้จึงควรใช้สกุลเงินตราร่วมกันจะได้รับประโยชน์อย่างมาก และทำให้ระดับราคาภายในประเทศมีเสถียรภาพ

นอกจากนี้ McKinnon ยังกล่าวถึงขนาดของประเทศว่าประเทศที่มีขนาดของเศรษฐกิจภายในประเทศใหญ่ หมายถึง สัดส่วนการค้าระหว่างประเทศเทียบกับขนาดของประเทศอยู่ในระดับต่ำ นั่นคือความสำคัญและอิทธิพลของภาคการค้าระหว่างประเทศมีไม่มาก ดังนั้น ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนจะมีผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศไม่มาก จึงกล่าวได้ว่าประเทศที่เศรษฐกิจภายในมีขนาดเล็กและมีระดับการเปิดประเทศสูงมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะเข้าร่วมอาณาเขตเงินตราเดียวกัน

3. ระดับความหลากหลายของสินค้า (Degree of Product Diversification)

ประเทศที่มีความหลากหลายของสินค้าในระดับสูงมีความเหมาะสมที่จะเข้าร่วมอาณาเขตเงินตราเดียวกันมากกว่าประเทศที่มีความหลากหลายของสินค้าในระดับต่ำ (Kenen, 1969) เนื่องจากเมื่อประเทศประสบปัญหาการลดลงของอุปสงค์สำหรับสินค้าส่งออก หากประเทศมีความหลากหลายของสินค้าสูงจะทำให้การว่างงานไม่เพิ่มขึ้นอย่างรุนแรงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศที่มีการผลิตสินค้าที่มีความหลากหลายน้อยกว่า เพราะสามารถส่งออกสินค้าชนิดอื่นทดแทนได้ โดยไม่ต้องอาศัยการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเพื่อปรับดุลยภาพของดุลบัญชีเดินสะพัด

4. ความคล้ายคลึงกันของอัตราเงินเฟ้อ (Similarity in Rate of Inflation)

จากทฤษฎีค่าเสมอภาคของอำนาจซื้อ (Purchasing Power Parity Theory) โดยนักเศรษฐศาสตร์ชาวสวีเดนชื่อ Gustav Cassel กล่าวว่า “ดุลยภาพของอัตราแลกเปลี่ยนจะเท่ากับอัตราส่วนของระดับราคาสินค้าของ 2 ประเทศ” อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจึงสะท้อนให้เห็นถึงอำนาจซื้อโดยเปรียบเทียบของเงินสองสกุลนั้น เมื่อดุลบัญชีเดินสะพัดไม่สมดุล การเปลี่ยนแปลงในระดับราคาสินค้า และอัตราแลกเปลี่ยนจะเป็นกลไกในการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ภาวะสมดุล ดังนั้นประเทศที่จะเข้าร่วมอาณาเขตเงินตราเดียวกันควรมีอัตราเงินเฟ้อใกล้เคียงกัน (Magnifico, 1973) เพราะถ้าประเทศที่เข้าร่วมสกุลเงินตราเดียวกันมีอัตราเงินเฟ้อที่แตกต่างกันมาก ประเทศที่มีอัตราเงินเฟ้อสูงจะมีความสามารถในการแข่งขันของประเทศลดลง จึงใช้นโยบายในการปรับอัตราแลกเปลี่ยนเพื่อปรับสมดุลของบัญชีเดินสะพัด ใน

ขณะที่ประเทศเข้าร่วมอาณาเขตสกุลเงินตราเดียวกันจะต้องกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ร่วมกันทำให้ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงอัตราแลกเปลี่ยน เพื่อแก้ปัญหาระบบเศรษฐกิจของประเทศตนเพียงประเทศเดียวได้

ดังนั้น การศึกษาจะใช้ทฤษฎีอาณาเขตเงินตราที่เหมาะสม (OCA) เป็นพื้นฐานเพื่อศึกษาความสอดคล้องกันของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยตัวแปรในการศึกษาประกอบด้วย อัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่แท้จริง (Real GDP Growth) อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Real Interest Rate) อัตราเงินเฟ้อ (Inflation Rate) ระดับการเปิดประเทศ (Degrees of Openness) และการเปลี่ยนแปลงของค่าเงินสกุลท้องถิ่นต่อ 1 หน่วยดอลลาร์สหรัฐ (lnFX) (ธงชัย วงศ์เสรีนุกูล, 2549; สถิตย์ ลิมพวงศ์พันธ์, 2549; Kandil and Mohamed, 2010; Obiyathulla, 2008) ส่วนระดับการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิต (Degree of Factor Mobility) และระดับความหลากหลายของสินค้า (Degree of Product Diversification) จะไม่ศึกษาในครั้งนี เพราะในปี 2558 ประเทศสมาชิกอาเซียนจะรวมกันเป็น “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” (ASEAN Economic Community: AEC) คือ การรวมกันทางเศรษฐกิจเป็นตลาดเดียวสามารถเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิต สินค้า บริการ และแรงงานได้อย่างเสรี (ASEAN, 2008) ซึ่งจะส่งผลทำให้ระดับการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิต ความหลากหลายของสินค้า และระดับการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ (ชาวนรงค์ ชัยพัฒน์, 2554) ของประเทศสมาชิกอาเซียนเพิ่มสูงขึ้นอย่างมากสอดคล้องกับทฤษฎีอาณาเขตเงินตราที่เหมาะสม (OCA)

วิธีดำเนินงานวิจัย

การศึกษาความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและญี่ปุ่น จะศึกษาประเทศสมาชิกอาเซียนก่อตั้งจำนวน 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย (Indonesia: ID) ประเทศมาเลเซีย (Malaysia: MY) ประเทศฟิลิปปินส์ (Philippines: PH) ประเทศสิงคโปร์ (Singapore: SG) และประเทศไทย (Thailand: TH) (<http://www.aseansec.org>) รวมกับประเทศญี่ปุ่น (Japan: JP) ส่วนประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่อีก 5 ประเทศจะไม่ศึกษาในครั้งนี้ เนื่องจากสัดส่วนการค้าระหว่างกันภายในกลุ่มอาเซียนยังมีไม่มาก จึงไม่มีความจำเป็นต้องรวมกลุ่มทางการเงิน (McKinnon, 1963) โดยแบ่งวิธีการวิจัย ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยเป็นข้อมูลทุติยภูมิแบบอนุกรมเวลา (Secondary Time Series Data) รายปี ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ปี 2523-2553 รวมทั้งหมด 31 ปี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทางสถิติจากเว็บไซต์ของอาเซียน (<http://www.aseansec.org/22122.htm>) ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (<http://beta.adb.org/data/statistics>) สหประชาชาติ (<http://unstats.un.org/unsd>) กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (<http://elibrary-data.imf.org>) และธนาคารโลก (<http://data.worldbank.org>)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) พบว่า งานวิจัยที่ใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

ในการวิเคราะห์ เช่น Obiyathulla (2008) ส่วนงานวิจัยในประเทศไทยมีการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความสอดคล้องตัวแปรทางเศรษฐกิจของอาเซียนโดยใช้ค่าสถิติ t เช่น สถิติย์ ลิมพ์พงศ์พันธ์ (2549) และ ธงชัย วงศ์เสริญกุล (2549) ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จะวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนจำนวน 5 ประเทศ รวมกับประเทศญี่ปุ่น โดยใช้เครื่องมือทางสถิติในการวิเคราะห์ คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันซึ่งมีสูตร คือ

$$r = \frac{n\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[n\sum X^2 - (\sum X)^2][n\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

- เมื่อ r คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน
- $\sum X$ คือ ผลรวมของข้อมูลที่วัดได้จากประเทศที่ 1 (X)
- $\sum Y$ คือ ผลรวมของข้อมูลที่วัดได้จากประเทศที่ 2 (Y)
- $\sum XY$ คือ ผลรวมของผลคูณระหว่างข้อมูลจากประเทศที่ 1 และ 2
- $\sum X^2$ คือ ผลรวมกำลังสองของข้อมูลที่วัดได้จากประเทศที่ 1
- $\sum Y^2$ คือ ผลรวมกำลังสองของข้อมูลที่วัดได้จากประเทศที่ 2
- n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างรวม 31 ปี

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและประเทศญี่ปุ่นนั้น โดยพิจารณาที่ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ จำนวน 5 ตัวแปร ได้แก่

อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่แท้จริง (Real GDP Growth)

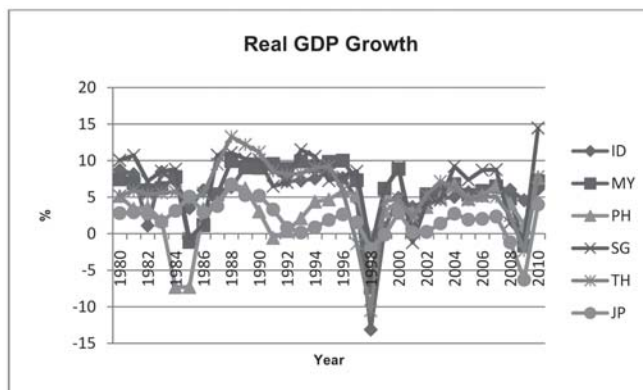
ตารางที่ 1 ความสัมพันธ์ของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่แท้จริง (Real GDP Growth)

	ID	MY	PH	SG	TH	JP
Indonesia: ID	1	0.751**	0.201	0.548**	0.758**	0.401*
Malaysia: MY		1	0.373*	0.819**	0.780**	0.493**
Philippines: PH			1	0.444*	0.253	0.112
Singapore: SG				1	0.656**	0.555**
Thailand: TH					1	0.692**
Japan: JP						1

หมายเหตุ: *significance at 0.05% level, **significance at 0.01% level

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 1 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่แท้จริงระหว่างประเทศอินโดนีเซีย (ID) กับประเทศมาเลเซีย (MY) ประเทศสิงคโปร์ (SG) ประเทศไทย (TH) และประเทศญี่ปุ่น (JP) มีค่าเท่ากับ 0.751 0.548 0.758 และ 0.401 ตามลำดับ โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 0.01 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ ส่วนประเทศฟิลิปปินส์ (PH) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศมาเลเซีย (MY) กับประเทศฟิลิปปินส์ (PH) ประเทศสิงคโปร์ (SG) ประเทศไทย (TH) และประเทศญี่ปุ่น (JP) มีค่าเท่ากับ 0.373 0.819 0.780 และ 0.493 ตามลำดับ โดยมีระดับนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ 0.05 0.01 0.01 และ 0.01 ตามลำดับ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศฟิลิปปินส์ (PH) กับประเทศสิงคโปร์ (SG) มีค่าเท่ากับ 0.444 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนประเทศไทย (TH) และประเทศญี่ปุ่น (JP) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศสิงคโปร์ (SG) กับประเทศไทย (TH) และประเทศญี่ปุ่น (JP) มีค่าเท่ากับ 0.656 และ 0.555 ตามลำดับ โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย (TH) กับประเทศญี่ปุ่น (JP) มีค่าเท่ากับ 0.692 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ความสัมพันธ์ของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่แท้จริง (Real GDP Growth)

อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Real Interest Rate)

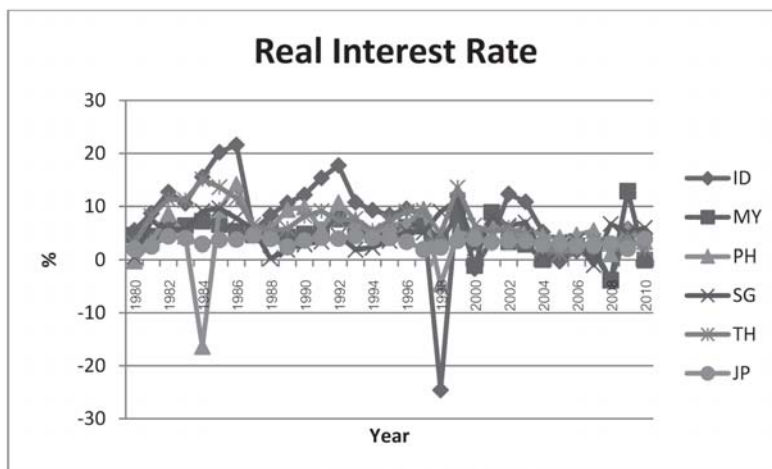
ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Real Interest Rate)

	ID	MY	PH	SG	TH	JP
Indonesia: ID	1	0.433*	0.386*	0.076	0.594**	0.391*
Malaysia: MY		1	0.127	0.291	0.513**	-0.002
Philippines: PH			1	-0.209	-0.013	0.288
Singapore: SG				1	0.537**	0.038
Thailand: TH					1	0.326
Japan: JP						1

หมายเหตุ: *significance at 0.05% level, **significance at 0.01% level

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง ระหว่างประเทศอินโดนีเซีย (ID) กับประเทศมาเลเซีย (MY) ประเทศฟิลิปปินส์ (PH) ประเทศไทย (TH) และประเทศญี่ปุ่น (JP) มีค่าเท่ากับ 0.433 0.386 0.594 และ 0.391 ตามลำดับ โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 0.05 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ ส่วนประเทศสิงคโปร์ (SG) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศมาเลเซีย (MY) กับประเทศไทย (TH) มีค่าเท่ากับ 0.513 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วน

ประเทศฟิลิปปินส์ (PH) ประเทศสิงคโปร์ (SG) และประเทศญี่ปุ่น (JP) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศฟิลิปปินส์ (PH) กับประเทศสิงคโปร์ (SG) ประเทศไทย (TH) และประเทศญี่ปุ่น (JP) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศสิงคโปร์ (SG) กับประเทศไทย (TH) มีค่าเท่ากับ 0.537 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนประเทศญี่ปุ่น (JP) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย (TH) กับประเทศญี่ปุ่น (JP) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ความสัมพันธ์ของอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Real Interest Rate)

อัตราเงินเฟ้อ (Inflation Rate)

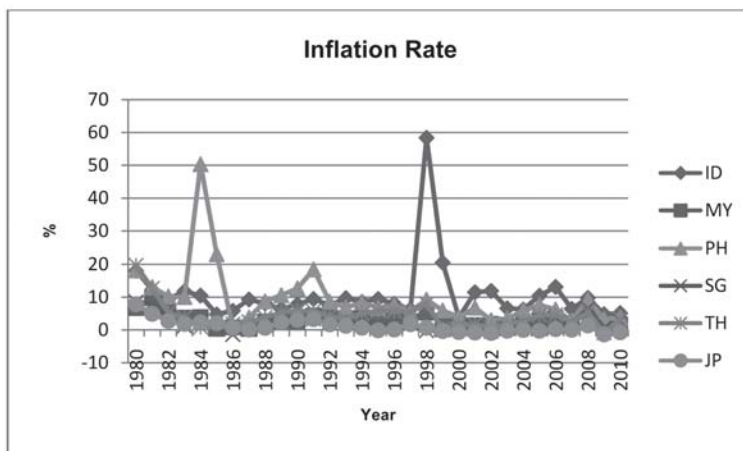
ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ของอัตราเงินเฟ้อ (Inflation Rate)

	ID	MY	PH	SG	TH	JP
Indonesia: ID	1	0.359*	0.059	-0.074	0.307	0.092
Malaysia: MY		1	0.297	0.762**	0.747**	0.689**
Philippines: PH			1	0.307	0.161	0.499**
Singapore: SG				1	0.757**	0.773**
Thailand: TH					1	0.819**
Japan: JP						1

หมายเหตุ: *significance at 0.05% level, **significance at 0.01% level

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของอัตราเงินเฟ้อระหว่างประเทศอินโดนีเซีย (ID) กับประเทศมาเลเซีย (MY) มีค่าเท่ากับ 0.359 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนประเทศฟิลิปปินส์ (PH) ประเทศสิงคโปร์ (SG) ประเทศไทย (TH) และประเทศญี่ปุ่น (JP) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศมาเลเซีย (MY) กับประเทศสิงคโปร์ (SG) ประเทศไทย (TH) และประเทศญี่ปุ่น (JP) มีค่าเท่ากับ 0.762 0.747 และ 0.689 ตามลำดับ โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนประเทศฟิลิปปินส์ (PH) ไม่มีนัยสำคัญ

ทางสถิติ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศฟิลิปปินส์ (PH) กับประเทศญี่ปุ่น (JP) มีค่าเท่ากับ 0.499 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนประเทศสิงคโปร์ (SG) และประเทศไทย (TH) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศสิงคโปร์ (SG) กับประเทศไทย (TH) และประเทศญี่ปุ่น มีค่าเท่ากับ 0.757 และ 0.773 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย (TH) กับประเทศญี่ปุ่น (JP) มีค่าเท่ากับ 0.819 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ของอัตราเงินเฟ้อ (Inflation Rate)

ระดับการเปิดประเทศ (Degrees of Openness)

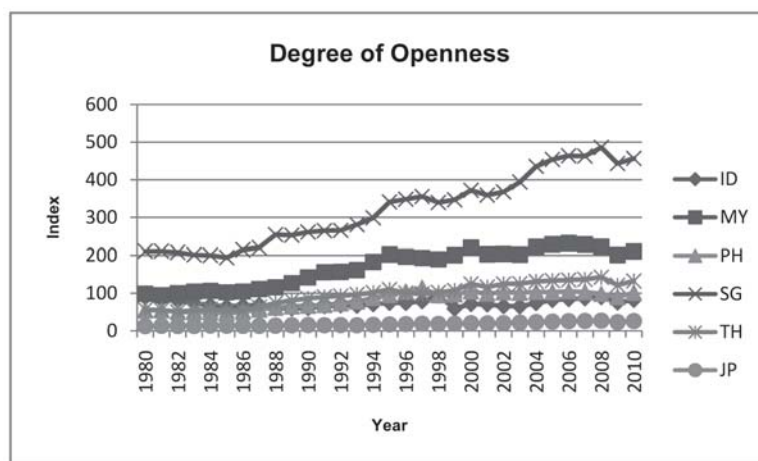
ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ของระดับการเปิดประเทศ (Degrees of Openness)

	ID	MY	PH	SG	TH	JP
Indonesia: ID	1	0.279	0.277	0.397*	0.256	0.425*
Malaysia: MY		1	0.964**	0.946**	0.976**	0.896**
Philippines: PH			1	0.894**	0.921**	0.827**
Singapore: SG				1	0.964**	0.980**
Thailand: TH					1	0.929**
Japan: JP						1

หมายเหตุ: *significance at 0.05% level, **significance at 0.01% level

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของระดับการเปิดประเทศ ระหว่างประเทศอินโดนีเซีย (ID) กับประเทศสิงคโปร์ (SG) และประเทศญี่ปุ่น มีค่าเท่ากับ 0.397 และ 0.425 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วน ประเทศมาเลเซีย (MY) ประเทศฟิลิปปินส์ (PH) และประเทศไทย (TH) ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศมาเลเซีย (MY) กับประเทศฟิลิปปินส์ (PH) ประเทศสิงคโปร์ (SG) ประเทศไทย (TH) และประเทศญี่ปุ่น มีค่าเท่ากับ 0.964 0.946 0.976 และ 0.896 ตามลำดับ โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศฟิลิปปินส์ (PH) กับประเทศสิงคโปร์ (SG) ประเทศไทย (TH) และประเทศญี่ปุ่น มีค่าเท่ากับ 0.894 0.921 และ 0.827 ตามลำดับ โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศสิงคโปร์ (SG) กับประเทศไทย (TH) และประเทศญี่ปุ่น มีค่าเท่ากับ 0.964 และ 0.980 ตามลำดับ โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย (TH) กับประเทศญี่ปุ่น (JP) มีค่าเท่ากับ 0.929 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 ความสัมพันธ์ของระดับการเปิดประเทศ (Degrees of Openness)

การเปลี่ยนแปลงค่าเงินสกุลท้องถิ่นต่อ 1 หน่วยดอลลาร์สหรัฐ (lnFX)

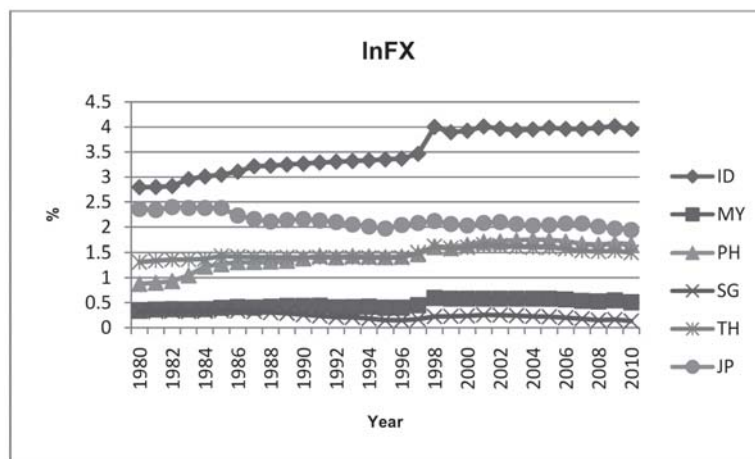
ตารางที่ 5 ความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงค่าเงินสกุลท้องถิ่นต่อ 1 หน่วยดอลลาร์สหรัฐ (lnFX)

	ID	MY	PH	SG	TH	JP
Indonesia: ID	1	0.959**	0.953**	-0.657**	0.931**	-0.768**
Malaysia: MY		1	0.896**	-0.462**	0.979**	-0.624**
Philippines: PH			1	-0.670**	0.882**	-0.820**
Singapore: SG				1	-0.405*	0.868**
Thailand: TH					1	-0.562**
Japan: JP						1

หมายเหตุ: *significance at 0.05% level, **significance at 0.01% level

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 5 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงค่าเงินสกุลท้องถิ่นต่อ 1 หน่วยดอลลาร์สหรัฐระหว่างประเทศอินโดนีเซีย (ID) กับประเทศมาเลเซีย (MY) ประเทศฟิลิปปินส์ (PH) ประเทศสิงคโปร์ (SG) ประเทศไทย (TH) และประเทศญี่ปุ่น มีค่าเท่ากับ 0.959 0.953 -0.657 0.931 และ -0.768 ตามลำดับ โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศมาเลเซีย (MY) กับประเทศฟิลิปปินส์ (PH) ประเทศสิงคโปร์ (SG) ประเทศไทย (TH) และประเทศญี่ปุ่น มีค่าเท่ากับ 0.896 -0.462 0.977 และ -0.624 ตามลำดับ โดย

มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศฟิลิปปินส์ (PH) กับประเทศสิงคโปร์ (SG) ประเทศไทย (TH) และประเทศญี่ปุ่น มีค่าเท่ากับ -0.670 0.882 และ -0.820 ตามลำดับ โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศสิงคโปร์ (SG) กับประเทศไทย (TH) และประเทศญี่ปุ่น มีค่าเท่ากับ -0.405 และ 0.868 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย (TH) กับประเทศญี่ปุ่น (JP) มีค่าเท่ากับ -0.562 โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ความสัมพันธ์ของการเปลี่ยนแปลงค่าเงินสกุลท้องถิ่นต่อ 1 หน่วยดอลลาร์สหรัฐ (lnFX)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการเปรียบเทียบความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคโดยแบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ

1. ความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

สรุปผลการวิเคราะห์โดยพิจารณาที่จำนวนคู่ความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคที่มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน จำนวนทั้งหมด 20 คู่ความสัมพันธ์พบว่า อัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่แท้จริง (Real GDP Growth) ของอาเซียนมีคู่ความสอดคล้องสูงที่สุดจำนวน 16 คู่ หรือคิดเป็นร้อยละ 80 ระดับการเปิดประเทศ (Degrees of Openness) ของอาเซียนมีคู่ความสอดคล้องรองลงมา จำนวน 14 คู่ หรือคิดเป็นร้อยละ 70 การเปลี่ยนแปลงค่าเงินสกุลท้องถิ่นต่อ 1 หน่วยดอลลาร์สหรัฐ (InFX) ของอาเซียนมีคู่ความสอดคล้อง จำนวน 12 คู่ หรือคิดเป็นร้อยละ 60 อัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Real Interest Rate) ของอาเซียนมีคู่ความสอดคล้อง จำนวน 10 คู่

หรือคิดเป็นร้อยละ 50 และอัตราเงินเฟ้อ (Inflation Rate) ของอาเซียนมีคู่ความสอดคล้องต่ำที่สุด จำนวน 8 คู่ หรือคิดเป็นร้อยละ 40 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเทศ พบว่า ประเทศมาเลเซีย (MY) มีคู่ความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคสูงที่สุดจำนวน 15 คู่ หรือคิดเป็นร้อยละ 75 อันดับรองลงมา ได้แก่ ประเทศไทย (TH) ประเทศอินโดนีเซีย (ID) และประเทศสิงคโปร์ (SG) มีคู่ความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคจำนวน 14 11 และ 11 คู่ ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 70 55 และ 55 ตามลำดับ ส่วนประเทศฟิลิปปินส์ (PH) มีคู่ความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคต่ำที่สุดจำนวน 9 คู่ หรือคิดเป็นร้อยละ 45 เมื่อสรุปรวมทั้งหมด พบว่า ประเทศสมาชิกอาเซียนจำนวน 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย (Indonesia: ID) มาเลเซีย (Malaysia: MY) ฟิลิปปินส์ (Philippines: PH) สิงคโปร์ (Singapore: SG) และประเทศไทย (Thailand: TH) มีความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาค จำนวน 60 คู่ จากทั้งหมด 100 คู่ หรือคิดเป็นร้อยละ 60 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวนคู่ความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

	ID	MY	PH	SG	TH	รวม	ร้อยละ
Real GDP Growth	3	4	2	4	3	16	80.00
Real Interest Rate	3	2	1	1	3	10	50.00
Inflation Rate	1	3	0	2	2	8	40.00
Degrees of Openness	1	3	3	4	3	14	70.00
InFX	3	3	3	0	3	12	60.00
รวม	11	15	9	11	14	60	60.00
ร้อยละ	55.00	75.00	45.00	55.00	70.00		

ที่มา: จากการสังเคราะห์

2. ความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนรวมกับประเทศญี่ปุ่น

สรุปผลการวิเคราะห์โดยพิจารณาที่จำนวนคู่ความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคที่มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนรวมกับประเทศญี่ปุ่น จำนวนทั้งหมด 30 คู่ความสัมพันธ์ พบว่า อัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่แท้จริง (Real GDP Growth) ของอาเซียนและญี่ปุ่น มีคู่ความสอดคล้องสูงสุด จำนวน 26 คู่ หรือคิดเป็นร้อยละ 86.67 ระดับการเปิดประเทศ (Degrees of Openness) ของอาเซียนและญี่ปุ่น มีคู่ความสอดคล้องรองลงมา จำนวน 24 คู่ หรือคิดเป็นร้อยละ 80.00 อัตราเงินเฟ้อ (Inflation Rate) ของอาเซียนและญี่ปุ่น มีคู่ความสอดคล้อง จำนวน 16 คู่ หรือคิดเป็นร้อยละ 63.33 การเปลี่ยนแปลงค่าเงินสกุลท้องถิ่นต่อ 1 หน่วยดอลลาร์สหรัฐ (lnFX) ของอาเซียนและญี่ปุ่น มีคู่ความสอดคล้อง จำนวน 14 คู่ หรือคิดเป็นร้อยละ 46.67 และอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง (Real Interest Rate) ของอาเซียนและญี่ปุ่น มีคู่ความสอดคล้องต่ำที่สุด จำนวน 12 คู่

หรือคิดเป็นร้อยละ 40.00 เมื่อพิจารณาเป็นรายประเทศ พบว่า ประเทศมาเลเซีย (MY) มีคู่ความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคสูงที่สุด จำนวน 18 คู่ หรือคิดเป็นร้อยละ 72.00 อันดับรองลงมา ได้แก่ ประเทศไทย (TH) ประเทศสิงคโปร์ (SG) ประเทศญี่ปุ่น (JP) และประเทศอินโดนีเซีย (ID) มีคู่ความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาค จำนวน 17 15 15 และ 14 คู่ตามลำดับ หรือคิดเป็นร้อยละ 68.00 60.00 60.00 และ 56.00 ตามลำดับ ส่วนประเทศฟิลิปปินส์ (PH) มีคู่ความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคต่ำที่สุด จำนวน 13 คู่ หรือคิดเป็นร้อยละ 52.00 เมื่อสรุปรวมทั้งหมด พบว่า ประเทศสมาชิกอาเซียนจำนวน 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย (Indonesia: ID) มาเลเซีย (Malaysia: MY) ฟิลิปปินส์ (Philippines: PH) สิงคโปร์ (Singapore: SG) และประเทศไทย (Thailand: TH) รวมกับประเทศญี่ปุ่น (Japan: JP) มีความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาค จำนวน 92 คู่ จากทั้งหมด 150 คู่ หรือคิดเป็นร้อยละ 61.33 ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวนคู่ความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนรวมกับประเทศญี่ปุ่น

	ID	MY	PH	SG	TH	JP	รวม	ร้อยละ
Real GDP Growth	4	5	4	5	4	4	26	86.67
Real Interest Rate	4	2	1	1	3	1	12	40.00
Inflation Rate	1	4	1	3	3	4	16	63.33
Degrees of Openness	2	4	4	5	4	5	24	80.00
lnFX	3	3	3	1	3	1	14	46.67
รวม	14	18	13	15	17	15	92	61.33
ร้อยละ	56.00	72.00	52.00	60.00	68.00	60.00		

ที่มา: จากการสังเคราะห์

เมื่อพิจารณาความเป็นไปได้ในการเข้าร่วม อาณาเขตเงินตราที่เหมาะสม (OCA) ของประเทศ สมาชิกอาเซียนรวมกับประเทศญี่ปุ่น โดยกำหนด เงื่อนไขที่จำเป็นต้องมีก่อนเข้าร่วมการใช้เงินตรา สกุลเดียวกัน หรือตรึงค่าเงินไว้ด้วยกัน คือ จะต้องมีความสอดคล้องกันของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคของประเทศที่จะเข้าร่วม พบว่า ตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคที่มีความสอดคล้องกันเพิ่มขึ้น ได้แก่ อัตราความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่แท้จริง (Real GDP Growth) อัตราเงินเฟ้อ (Inflation Rate) และระดับการเปิดประเทศ (Degrees of Openness) เมื่อพิจารณา เป็นรายประเทศทั้งกรณีอาเซียน และอาเซียนรวมกับประเทศญี่ปุ่น พบว่า ประเทศที่มีความสอดคล้องกันของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคต่ำ ได้แก่ ประเทศฟิลิปปินส์ หรือถ้าพิจารณาในภาพรวมของอาเซียน เปรียบเทียบกับอาเซียนรวมกับประเทศญี่ปุ่น พบว่า มีความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคในระดับปานกลาง และมีความสอดคล้องเพิ่มขึ้นไม่มากนัก แต่ที่น่าสังเกต คือ เมื่ออาเซียนรวมกับ ญี่ปุ่นแล้วทำให้การเปลี่ยนแปลงค่าเงินสกุลท้องถิ่นต่อ 1 หน่วยดอลลาร์สหรัฐ (InFX) มีความสอดคล้องกันลดลง เนื่องจากเงินสกุลเยน (JPY) มีแนวโน้มแข็งค่ามาตลอด ดังนั้น อาเซียนควรที่จะให้ความสำคัญกับการรวมกลุ่มอาณาเขตเงินตราที่เหมาะสมภายในประเทศสมาชิกมากกว่า และมีระบบกลไกการดำเนินงานทางด้านเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกร่วมกันก่อน เพื่อที่จะสามารถพัฒนาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจไปเป็นการใช้เงินตราสกุลร่วมกัน หรือเป็นสหภาพอาเซียน (AU) ในอนาคต อย่างไรก็ตาม การศึกษานี้ยังมีข้อจำกัดบางประการ เนื่องจาก อาจจะมีปัจจัยหรืออิทธิพลอื่นที่แตกต่างกัน แต่ส่งผลกระทบต่อตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคที่ศึกษาให้มีความสัมพันธ์หรือความสอดคล้องไปในทิศทาง

เดียวกันอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น การศึกษาควรที่จะใช้เครื่องมือทางสถิติในการจัดอิทธิพลนั้นด้วย

ข้อเสนอแนะ

การเข้าร่วมอาณาเขตเงินตราที่เหมาะสม (OCA) มีเงื่อนไขที่จำเป็นต้องมี คือ ความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาค จากการศึกษาตัวแปรเศรษฐกิจมหภาค จำนวน 5 ตัว พบว่า ตัวแปรส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกันในระดับปานกลาง คือ ร้อยละ 60 ในขณะที่การเข้าร่วมอาณาเขตเงินตรา สกุลเดียวกันจะทำให้แต่ละประเทศสูญเสียเครื่องมือในการดำเนินนโยบายด้านอัตราแลกเปลี่ยน คือ ไม่สามารถใช้อัตราแลกเปลี่ยนในการแก้ปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดของประเทศ และอาจนำไปสู่ปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจในภูมิภาคนั้น นอกจากนี้ กรณีอาเซียนรวมกับประเทศญี่ปุ่นไม่ได้ทำให้ความสอดคล้องของตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคเพิ่มขึ้นมากนัก ดังนั้น อาเซียนควรที่จะดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจร่วมกันก่อนเพื่อให้ตัวแปรเศรษฐกิจมหภาคมีความสอดคล้องกันมากกว่านี้ และเน้นการรวมกลุ่มทางการเงินภายในภูมิภาคอาเซียน

การศึกษานี้มุ่งวิเคราะห์ตัวแปรหลักทางเศรษฐกิจในระดับมหภาค ในขณะที่ยังมีตัวแปรเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่ ตัวแปรด้านการเงิน เช่น ปริมาณเงินแบบแคบ (M1) ปริมาณเงินแบบกว้าง (M2) ตัวแปรด้านการคลัง เช่น งบประมาณหนี้สาธารณะ และตัวแปรภาคต่างประเทศ เช่น บัญชีเดินสะพัด ดุลการชำระเงิน ซึ่งน่าจะนำมาศึกษาความสอดคล้องกันในครั้งต่อไป นอกจากนี้แล้ว ควรที่จะศึกษาโดยใช้ตัวแปรระดับการเปิดประเทศในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน โดยใช้มูลค่าการส่งออกและมูลค่าการนำเข้าของประเทศภายในกลุ่มเพื่อแสดงให้เห็น

เห็นถึงความสัมพันธ์ของการเคลื่อนย้ายสินค้ากันเองภายในกลุ่มอาเซียนว่ามีแนวโน้มเป็นอย่างไรมีความเหมาะสมที่จะใช้สกุลเงินร่วมกันหรือไม่

บรรณานุกรม

ASEAN. 2008. **ASEAN Economic Community Blueprint** [Online]. Available:<http://www.asean.org/>

Chaiphath, Channarong. 2011. "Degree of International Capital Mobility: The Model of Determination of Interest Rate." **Kasetsart Journal Social Sciences** 32, 3: 382-392. (in Thai).

ชาญณรงค์ ชัยพัฒน์. 2554. "ระดับการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศจากแบบจำลองการกำหนดอัตราดอกเบี้ย." **วารสารเกษตรศาสตร์ สาขาสังคมศาสตร์** 32, 3: 382-392.

Harnhirun, Somchai. 2011. "An Analysis of the Effect of JTEPA on Thai Industries." **University of the Thai Chamber of Commerce Journal** 31, 4: 1-22. (in Thai).

สมชาย หาญหิรัญ. 2554. "การวิเคราะห์ผลกระทบของความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทยกับญี่ปุ่นที่มีผลต่อภาคอุตสาหกรรมไทย." **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย** 31, 4: 1-22.

Kandil, Magda, and Mohamed, Trabelsi. 2010. **Is the Announced Monetary Union in GCC Countries Feasible?** [Online]. Available: <http://econpapers.repec.org/paper/ergwpaper/522.htm>

Kenen, Peter. 1969. "The Theory of Optimum Currency Areas." In **Monetary Problems in the International Economy**, pp. 41-60.

Chicago: University of Chicago Press.

Limpongpan, Sathit. 2006. "Comformity of Economic Factors towards the Common Currency in ASEAN." **Sukhothai Thammatrat Economics Journal** 1, 1: 147-166. (in Thai).

สฤติย์ ลิ่มพงศ์พันธ์. 2549. "ความสอดคล้องของปัจจัยทางเศรษฐกิจในการเข้าสู่สกุลเงินร่วมกันของอาเซียน." **วารสารเศรษฐศาสตร์สุโขทัย-ธรรมมาธิราช** 1, ฉบับปฐมฤกษ์: 147-166.

Magnifico, Giovanni. 1973. **European Monetary Unification**. London: Macmillan.

McKinnon, R.I. 1963. "Optimum Currency Areas." **American Economic Review** 53: 717-725.

Mundell, R.A. 1961. "A Theory of Optimum Currency Areas." **American Economic Review** 51: 657-665.

Obiyathulla, Ismath Bacha. 2008. "A Common Currency Area for ASEAN? Issues and Feasibility." **Applied Economics** 40: 515-529.

Pisanwanich, Aat. 2011. "A Comparison of Rice Production and Trade Competitiveness." **University of the Chamber of Commerce Journal** 31, 2: 158-170. (in Thai).

อัทธิ พิศาลวานิช. 2554. "การเปรียบเทียบศักยภาพการผลิตและการค้าข้าวไทยและเวียดนามในตลาดอาเซียน." **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย** 31, 2: 158-170.

Thailand. Department of Trade Negotiation. 2008. **Agreement on Comprehensive Economic Partnership Among Member**

States of the Association of Southeast Asian Nations and Japan: AJCEP [Online]. Available: <http://www.thaifta.com/thaifta/> (in Thai).

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. 2551. **สรุปสาระสำคัญความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น** [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก: <http://www.thaifta.com/thaifta/>

Wongsaereenukul, Thongchai. 2006. "The

Possibility of Monetary Integration in ASEAN and East Asia Region." Master's Thesis, Faculty of Economics, Kasetsart University. (in Thai).

ธงชัย วงศ์เสรีนุกูล. 2549. "ความพร้อมในการรวมกลุ่มทางการเงินในภูมิภาคอาเซียนและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้." วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Assistant Professor Channarong Chaiphat received his Master of Economics from Kasetsart University, Thailand. He is currently working as a lecturer at the School of Economics, Bangkok University. His main interest is in International Monetary Affairs.